

УДК 655.3.066.252

І. І. Конюхова, М. В. Курницька

Українська академія друкарства

АНАЛІЗ СВІТОВОГО РИНКУ ВИКОРИСТАННЯ САМОПРИКЛЕЮВАЛЬНИХ ЕТИКЕТОК

Здійснено аналіз світового ринку етикетки та розглянуто сучасний стан використання самоприклеювальних етикеток.

Ключові слова: самоприклеювальні етикетки, аналіз ринку етикетки, використання самоприклеювальних етикеток.

Останніми роками світова індустрія етикеток є однією з найрозвинутіших галузей поліграфічного ринку. Щорічно продаж цієї продукції, як і прибутковість її виробництва, зростають доволі високими темпами.

За підсумками 2007 року, ємність світового ринку етикетки можна оцінити в 36,6 млрд м². Темпи збільшення попиту в 2006–2007 рр. перебували на рівні 6%. Упродовж 2012–2013 рр. тенденція зростання світової етикеткової індустрії залишалася незмінною, її підвищення склало приблизно 6–7%. Очікується, що вже до наступного року світовий попит на етикетку досягне 50 млрд м². Найбільшими споживачами на даний момент є виробники харчових продуктів і напоїв, засобів особистої гігієни й лікарських препаратів. Зростання попиту забезпечують насамперед країни з перехідною економікою, особливо група БРІК. На частку самоприклеювальної та «сухої» етикетки поки що припадає приблизно чотири п'ятих усього ринку.

За технологією виробництва лідируючі позиції на світовому ринку, як і раніше, займають і в найближчому майбутньому займатимуть самоприклеювальні етикетки — сьогодні на них припадає близько 55% загального обсягу виробництва.

Згідно з даними європейської асоціації виробників етикеток FINAT, у 2012 р. попит на матеріали для самоприклеювальної етикетки в Європі склав 5,78 млрд м², що на 1,7% більше порівняно з 2011 р. Враховуючи, що частка ринку самоприклеювальної етикетки становить приблизно 45% (рис. 1), вона тільки зміцнила свої лідируючі позиції як провідна технологія етикетування в Європі, незважаючи на конкуренцію з боку інших технологій етикетування, зокрема таких, як гнучка полімерна упаковка, «сухі» етикетки (40%), термоусадочні етикетки (7%), впресовані й рукавні етикетки (3%), а також прямиий друк на упаковці й інші технології (5%) [3].

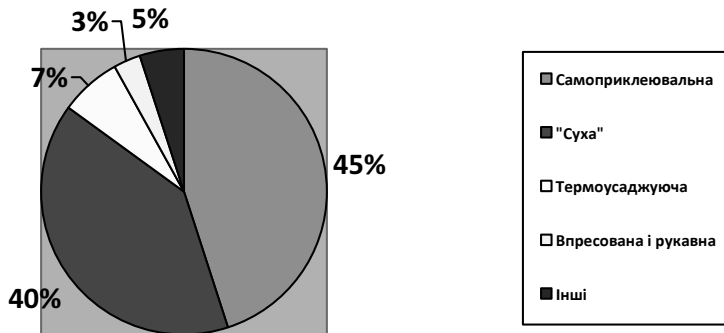

Рис. 1. Структура споживання етикетки в Європі (за даними 2012 р.)

Якщо включати нові ринки, що формуються, у світовому масштабі етикетка з водорозчинним клейовим шаром продовжує зберігати за собою перше місце з часткою ринку в 46%, частка самоприклеювальної етикетки становить 37% (друге місце), а термозбіжна, кругова й впресована етикетки, відповідно, складають 8%, 6% і 2%. Причина прихована в тому, що на зростаючих ринках, які формуються, самоприклеювальна етикетка досі залишається менш розвинутою, оскільки виробництво традиційної «сухої» етикетки потребує набагато менше витрат у порівнянні з самоприклеювальною. Якщо розглядати лише зрілі західні ринки етикетки в Європі та Північній Америці, спостерігається протилежна ситуація — за технологією виробництва лідируючі позиції займають самоприклеювальні етикетки.

Найбільша частка ринку самоприклеювальної етикетки належить Північній Америці — 37%, дещо відстала Європа — 31%, Азія перебуває на третьому місці — 23% (рис. 2). Водночас очікується, що упродовж наступних кількох років обсяг споживання в Азії прирівняється до сумарного обсягу Європи та Північної Америки [2].

На території Європи діє безліч виробників етикетки, лише виготовлювачів самоприклеювальної етикетки налічується близько 2,5 тисячі. На прикладі найпопулярнішої етикетки — самоприклеювальної — можна розглянути розподіл виробників етикеток по регіонах. Найбільша частка виробників цього виду етикеток (34%) знаходиться в південному регіоні, до якого відносяться Франція, Іспанія, Португалія та Італія.

Серед п'яти найбільших споживачів самоприклеювальної етикетки в Європі Німеччина й Великобританія закріпили за собою провідне становище, випередивши Францію, Італію та Іспанію. Однак в історичній перспективі Німеччина та Італія перевершили три інші країни. Частка названих п'яти країн разом узятих склала в 2012 р. близько 60% загального попиту на етикетковий матеріал у Європі.

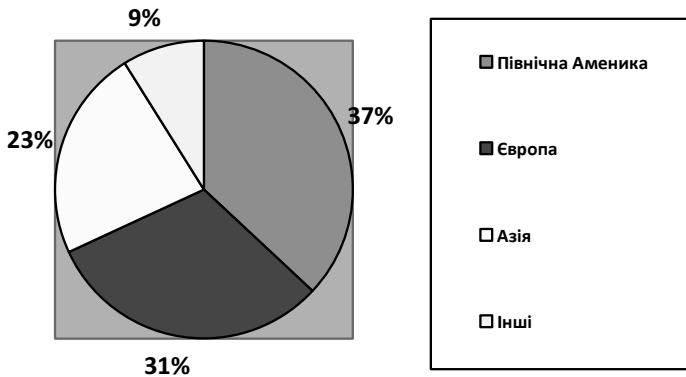

Рис. 2. Структура світового ринку споживання самоприклеювальної етикетки [3]

У цілому в 2012 р. попит на матеріали для самоприклеювальної етикетки в Європі додав у обсязі майже 100 млн м² до свого обороту 2011 р. Близько 90% від цього обсягу утворилося завдяки чистому збільшенню попиту на матеріали для рулонної етикетки. З числа чистого збільшення значна частина — 48 млн м², була досягнута завдяки зростанню попиту на матеріали для плівкової рулонної упаковки, який перевищив збільшення попиту на паперову рулонну упаковку в розмірі 41 млн м² у 2012 р.

Як і в 2012-му, цього року попит на матеріали для плівкової рулонної етикетки (+1,6%) і сукупний попит на матеріали для самоприклеювальної етикетки в Східній Європі продовжували роль рушійної сили розвитку попиту на етикеткові матеріали — місія, яку вони виконували упродовж останніх десяти років.

В Україні, як і в усьому світі, ринок етикеток є одним із найбільш швидко і динамічно розвиваючих. Щорічний приріст його в Україні становить близько 20%, в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні — більше 40%, у країнах Західної Європи та Північної Америки — 35%. Разом із тим, незважаючи на багаторазове збільшення споживання останніми роками самоприклеювальних матеріалів, Україна за цим показником поки що помітно відстає від багатьох країн. Для прикладу: якщо в Західній Європі та Північній Америці споживання самоклеючих матеріалів складає близько 1011 м² на людину, в Східній Європі (Чехія, Словаччина, Польща) — не менше 45 м², в Україні в 2005 р. воно становило лише приблизно 1,2 м² на людину. Навіть коли врахувати, що в 2002 р. відповідна цифра складала тільки 0,6 м² на людину, тобто упродовж трьох років споживання самоприклеювальних матеріалів у нас подвоїлося, цього недостатньо, беручи до уваги світові потреби.

Ринок самоприклеювальної етикетки може бути сегментований залежно від сфер кінцевого споживання (рис. 3). Найбільша частка — трохи менше

50%, у сегменті продуктів харчування та напоїв; високий ступінь проникнення етикеток цього виду можна спостерігати також у таких галузях, як фармацевтика та косметика (по 17%), побутова й промислова хімія, автомобільна промисловість і виробництво споживчих товарів тривалого використання тощо (наприклад, логістика і транспортування, товари особистої гігієни та роздрібно-ї торгівлі, офісні товари, етикетки зі змінною інформацією про товар).

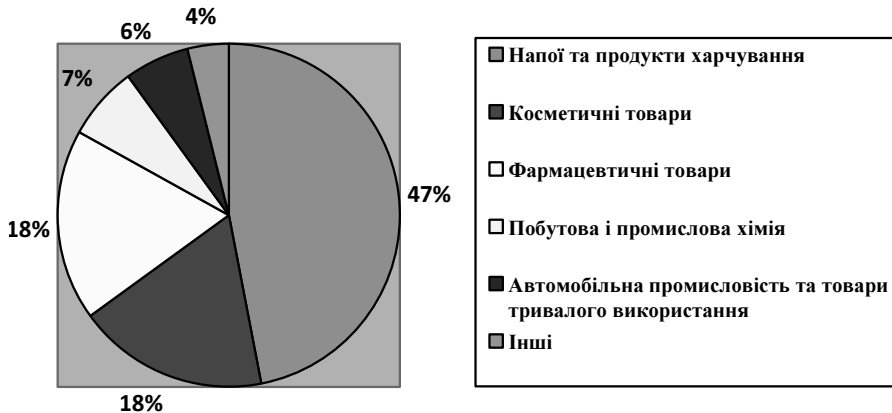

Рис. 3. Структура сфер використання самоприклеювальної етикетки

Одночасно з кількісним зростанням споживання самоприклеювальних матеріалів у нашій країні в останні роки намітився якісний стрибок стосовно різноманітності використовуваних матеріалів. Якщо ще кілька років тому асортимент матеріалів в Україні налічував лише близько 20-ти основних видів (кілька видів паперу і плівки) зі стандартними клеями, то нині стійким попитом користуються декілька сотень найменувань матеріалів, і це число щороку зростає. Замовники почали замислюватися не тільки про зовнішній вигляд етикетки й якості поліграфічного виконання (в Україні вона найчастіше значно перевершує чимало іноземних аналогів), а й про властивості різних матеріалів і адгезивів. Сьогодні вже стандартно постачаються матеріали для «невидимих» етикеток (поліпропіленові плівки на лавсановій підкладці), у тому числі з адгезивами, що не мутніють від води та при пастеризації [1].

Усе сказане підтверджує, що замовника вже не задовольняє просто етикетка — йому потрібні рішення, які відповідають усім вимогам процесів етикетування та експлуатації кінцевого продукту, будучи при цьому за можливості максимально економним. У зв'язку з цим виникла потреба у застосування широкого розмаїття різних за своїми властивостями особливих матеріалів, підкладок і адгезивів, а також різноманітних технологій виготовлення матеріалів.

1. Мировой рынок этикетки [Электронный ресурс] // BMG Ukraine. — [от 03.08.2013]. — Режим доступа : <http://www.bmgukraine.com/mirovoyu-rynok-etiketki.-obzor-rynka-etiketki.html>
2. Обзор мирового рынка самоклеющейся этикетки [Электронный ресурс] // Центр КТ. Все для маркировки. — [от 24.09.2013]. — Режим доступа : <http://markerovka.ru/state/>
3. Рост потребления самоклеющейся этикетки в Европе в 2012 г. [Электронный ресурс] / [Жюль Лёжён, управляющий директор Европейской ассоциации производителей самоклеющихся этикеток (European self-adhesive labelling association) FINAT] // Отраслевой портал Unipack.ru. — [от 14.08.2013]. — Режим доступа : <http://article.unipack.ru/46180/>

АНАЛИЗ МИРОВОГО РЫНКА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ САМОКЛЕЮЩИХСЯ ЭТИКЕТОК

Проведен анализ мирового рынка этикетки и рассмотрено современное состояние использования самоклеющихся этикеток.

ANALYSIS OF GLOBAL MARKET OF USING SELF-ADHESIVE LABELS

The analysis of the global labels market and current state of using self-adhesive labels were successfully performed.

УДК 655.3.066.53+655.3.066

П. Б. Петрик

Українська академія друкарства

ВПЛИВ АРОМОПОЛІГРАФІЇ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕКЛАМИ ТОВАРІВ

У статті показано вплив аромополіграфії на ефективність реклами нових товарів на ринку шляхом задіявання органолептичних відчуттів споживачів.

Ключові слова: ароматизація, друкована реклама, споживачі, товар, аромаркетинг.

Як відомо, людина належить до найскладніших систем, що поєднують нерозкриті наукою до кінця закони природи. Отож вивчення впливу друкованої аромореклами на органолептичні відчуття людини є актуальним не тільки для маркетингу, зокрема мерчандайзингу, а й для рекламодавців, які прагнуть з допомогою поліграфічної продукції впливати на поведінку потенційного споживача, щоб стимулювати купівлю будь-якого товару.

Приймаючи рішення про придбання товару, споживачі керуються різними мотивами. Мотиви покупок — це складні психологічні структури, окремі ланки яких найчастіше є незрозумілими навіть споживачеві. Спеціалісти виділяють три стадії психологічного стану, які проходить покупець у процесі, що